

Doporučení pro očkování proti onemocnění covid-19 aktuálně schválenými vakcínami

Stanovisko České společnosti alergologie a klinické imunologie ČSAKI ze dne 19.5. 2021. Toto stanovisko vychází ze společného stanoviska České vakcinologické společnosti, České společnosti alergologie a klinické imunologie, Společnosti pro epidemiologii a mikrobiologii a Společnosti infekčního lékařství ze dne 22.1.2021. Změny jsou vyznačeny červeně.

Očkování proti nemoci covid-19 je prioritní způsob, jak se vypořádat se současnou epidemií onemocnění způsobené SARS-CoV-2. Hlavním cílem všech zúčastněných musí být proočkování co nejvyššího podílu obyvatel ČR a dodržení prioritizace rizikových skupin (věk, přidružená onemocnění, profese).

Očkování probíhá s využitím schválených a registrovaných vakcín za dodržení všech postupů a doporučení uvedených ve schválené souhrnné informaci (SPC) k dané vakcíně. V praxi mohou nastat některé situace a skutečnosti, které nejsou v této souhrnné informaci uvedeny. Proto vydává odborná společnost následující doporučení.

1. Doporučujeme **očkování všem osobám**, pro které je očkovací látka schválena Evropskou lékovou agenturou a které nemají žádnou kontraindikaci.
2. **Absolutní kontraindikací** je pouze hypersenzitivita na danou očkovací látku nebo kteroukoliv pomocnou látku obsaženou ve vakcíně.
3. **Relativní kontraindikací** je těhotenství a kojení, protože údaje o podávání vakcín těhotným ženám jsou omezené a má se zvážit pouze v případě, pokud možné přínosy převáží jakékoliv potenciální riziko pro matku a plod. Očkování není důvodem k přerušení kojení.
4. **Neočkují se osoby**, které prodělávají akutní infekční onemocnění jakéhokoliv původu, zejména příznakové osoby s akutním horečnatým stavem.
5. **Očkovací strategie se řídí metodickými pokyny MZČR pokud jde o prioritizace. V brzké době bude možno očkovat všechny věkové kategorie, pro které jsou vakcíny schváleny v SPC.**

6. **Prodělané onemocnění covid-19 není kontraindikací očkování. S nárůstem poznatků o dlouhodobém přetrvávání postinfekční imunity doporučujeme očkovat zdravé osoby nejdříve za 6 měsíců po prodělaném onemocnění. Přibývají publikace, které ukazují, že stačí v tomto případě jedna dávka vakcíny jako boost. Řada států toto přijala jako oficiální doporučení. Dokud nebude v ČR tato strategie uznána příslušnými autoritami (včetně vydání certifikátu o očkování), doporučujeme i nadále dvoudávkové schéma s maximálním doporučeným rozestupem mezi dávkami.**

U osob, u nichž je předpoklad nižší imunitní reaktivity (zejména pacienti na imunosupresi nebo chemoterapii), může být interval očkování po prodělaném covid-19 kratší.

7. Očkování by mělo být odloženo

- a. o 3 měsíce po aplikaci monoklonálních protilátek proti SARS-CoV-2 nebo rekonvalescentní plazmy. Důvodem odložení očkování je zabránění možné interference léčby protilátkami s imunitní odpovědí vyvolanou vakcínou,
  - b. osobám, které onemocněly covid-19 po aplikaci první dávky. Těmto osobám se doporučuje odložit podání druhé dávky **6 měsíců** po odeznění příznaků nebo ukončení izolace,
  - c. u osob v karanténě z důvodu kontaktu s jedincem infikovaným SARS-CoV-2. Očkování lze zahájit bezprostředně po ukončení karantény.
8. **Možnost prodloužení intervalu k podání druhé dávky schválených vakcín se řídí novým doporučením MZČR. ČSAKI však doporučuje zachovat původní kratší interval 3 týdnů (ev. 4 týdnů)**

podle SPC vakcíny) u osob, které covid-19 neprodělaly, a naopak využít delšího intervalu u očkování osob, které covid-19 již prodělaly.

9. V případě dvoudávkového očkovacího schématu je nutné pro druhou dávku použít stejnou očkovací látku. Vakcíny od různých výrobců nejsou zaměnitelné.
10. Pro nedostatek údajů o bezpečnosti a účinnosti očkování proti nemoci covid-19 při simultánní aplikaci jiné očkovací látky se nedoporučuje současně aplikovat žádné **jiné očkovací látky**. Očkování proti covid-19 je možné
  - a. nejdříve 14 dnů po aplikaci jiné očkovací látky (živé i neživé), s výjimkou BCG vakcíny, kde je doporučený interval 12 týdnů.
  - b. podání jiné očkovací látky se doporučuje s odstupem minimálně 14 dnů od aplikace 2. dávky vakcíny proti covid-19. V případě, že dojde k neúmyslnému podání jiné vakcíny v tomto období 14 dnů, není nutné opakovat dávku žádné z vakcín.
11. **Speciální skupiny pacientů:**
  - a. imunokompromitované osoby včetně osob s onkologickými onemocněními a osob na imunosupresivní terapii mají zvýšené riziko závažného průběhu covid-19 včetně zvýšeného rizika úmrtí. Přestože u nich může být účinnost vakcinace snižena, předpokládaný prospěch vakcinace výrazně převyšuje její možná rizika. Totéž platí pro nemocné po transplantaci kostní dřeně a solidních orgánů a osob zařazených do čekacích listin k transplantaci – viz stanovisko Společnosti pro orgánové transplantace ČLS JEP. Tyto osoby mají být očkovány. Nicméně řada těchto pacientů nevyvine dostatečnou imunitu a bude zřejmě nutné v individuálních případech zvážit další dávku očkovací látky (viz bod 14).
  - b. osoby s autoimunitními chorobami, které nemají žádné kontraindikace k očkování, mohou být očkovány. V případě akutní exacerbace autoimunitního onemocnění, při změně léčby a v intervalu 5 měsíců po podání B-depleční či T-depleční terapie se pacientům doporučuje konzultovat postup se svým ošetřujícím specialistou,
  - c. nejsou zatím žádné důkazy ani důvody se domnívat, že by vakcína neměla být účinná u nemocných s roztroušenou sklerózou nebo že by u těchto pacientů bylo její podání spojeno se zvýšeným rizikem,
  - d. v průběhu používání mRNA vakcíny byly u některých očkováných osob hlášeny anafylaktické reakce po očkování. Riziko této reakce je velmi nízké, ale pravděpodobně vyšší než u jiných rutinně používaných vakcín. Výskyt závažné alergické reakce (anafylaxe) na jakoukoli jinou vakcínu nebo injekční terapii v minulosti musí vést k opatrnosti při očkování, ale není kontraindikací podávání mRNA vakcíny. Těmto osobám může být mRNA vakcína aplikována po předchozí konzultaci s očkujícím lékařem případně alergologem, po poučení o možném riziku rozvoje závažné alergické reakce a za zvýšeného dohledu po očkování,
  - e. běžné alergické choroby, jako je alergická rhinitis nebo alergické průduškové astma, nepředstavují pro očkování zvýšené riziko vzniku nežádoucí reakce. **Očkování u osob s pozitivní alergickou anamnézou - viz zvláštní dokument**
https://www.csaki.cz/dokumenty/vakcinace_covid.pdf
12. **Před ani po očkování nedoporučujeme rutinně provádět testování na přítomnost viru SARS-CoV-2 (PCR test, antigenní test), pokud k tomu není klinická indikace. Stanovení protilátek proti SARS-CoV-2 doporučujeme z důvodu kontroly imunitní odpovědi na očkování u osob s předpokladem nízké imunitní reaktivity nebo z důvodu rozhodnutí o zahájení očkování u osob s výrazně zvýšeným rizikem možných nežádoucích účinků po očkování.**

13. **Činnost lékaře na očkovacím místě** spočívá v získání anamnézy zaměřené na případné kontraindikace očkování (závažná alergická reakce, těhotenství), aktuální zdravotní stav, který by bránil očkování. Lékař neprovádí klinické vyšetření očkovaného; měření teploty či krevního tlaku se provádí jen v případě potřeby. Lékař řeší bezprostřední nežádoucí reakce po očkování, diagnostikuje a léčí anafylaktickou reakci. Hlásí SÚKL nežádoucí účinky po očkování, které podléhají hlášení.
14. **Doba ochrany a přeočkování: potřeba přeočkování po počátečním dokončeném očkování dosud nebyla stanovena, protože není známa délka trvání postvakcinační ochrany proti Covid-19. U imunokompromitovaných osob, které nevyvinuly protilátky po dokončeném očkování, doporučujeme zvážit další aplikaci vakcíny. Ačkoliv zatím nejsou publikovaná data, z imunologického hlediska by bylo vhodné podat vakcínu na jiném principu, než byla aplikována vakcína předchozí.**

Za výbor ČSAKI

Prof. MUDr. Petr Panzner, CSc.
Předseda

Prof. MUDr. Jiří Litzman, CSc.
Vědecký sekretář

Prof. MUDr. Jiřina Bartůňková, DrSc.
Místopředsedkyně ČSAKI